

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
ZIMNÍ SEMESTR 2023 - 2024
ONDŘEJ HODAČ
DIVADLO NA BASTIONU
ULICE PATOČKOVA, U BRUSNICE A JELENÍ
PRAHA 6 - HRADČANY

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ing. arch. Jan Sedlák

Asistent Ing. arch. Ivan Hnízdil

ZADÁNÍ

Cílem zadání je navrhnout divadlo v parku při hradebním okruhu „Mariánské hradby“, v návaznosti na předpokládanou budoucí pěší promenádu po hradbách, s vazbou na park „Maxe van der Stoela“ (v jižní části lokality). Stavební program byl zadán podle požadavků divadelní skupiny „VOSTOPĚT“. Novostavba má sloužit jako zájezdové divadlo s variabilním hledištěm, kde se kombinuje uspořádání jeviště na „kukátko“ či „arénu“.

KONTEXT, ARCHITEKTONICKÉ A URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Vzhledem k současnému neutěšenému stavu dnes nepřístupného území, existenci zanedbaných a nehodnotných provisorních staveb a existujícího výhledového záměru vzniku budoucí hradební promenádní trasy, bylo zadáním určeno ověřit možnost rehabilitace této potenciálně atraktivní plochy. Cestou k tomu je v rámci zadání umístění stavby sloužící kultuře, divadla. V rámci akademické úlohy bylo umožněno přihlédnout k platnému, resp. vznikajícímu Metropolitnímu plánu spíše jen rámcově.

Předmětný stavební pozemek se nachází u křižovatky ulice Jelení a ulice U Brusnice, ve východní části plochy bastionu „Panny Marie“ na původním parkovišti autoškoly a zejména v kontextu severního předpolí Pražského hradu. Smyslem zadání bylo prověřit potenciál pozemku, této „zastavitelné, nestavební, stabilizované lokality“ (Metropolitní plán) v návaznosti na sousední parkové plochy. Lokalita Mariánské hradby je součástí krajiny vymezené v „ZÚR“ s názvem Městská krajina Prahy.

Orientace budovy divadla je hlavní osou rovnoběžná se sousedními komunikacemi – ulicemi Jelení a Patočkova, které pozemek vymezují. Hlavní vstup je ze strany západní, zásobování pak přes manipulační zapuštěnou plochu na východě, složitě přístupné přes tramvajové koleje.

Toto řešení je problematické a mělo by dopad na situování objektu divadla.

Budova divadla je výškově členitá s jedním podzemním podlažím a její součástí je tzv. „jevištní hranol“ s provazištěm. *Zvolená konkrétní poloha v rámci bastionu je logickým řešením pro umístění stavby s ohledem na současný stav zeleně a zpevněnou plochu bývalého parkoviště. Je předpokladem pro racionální využití celého pozemku.*

Divadlo má tři hlavní provozy – divadelní, komerční, administrativní a provozní zázemí. Divadelní provoz s hlavním vstupem, přísálím (foyer) a hledištěm, je umístěn v západní části. Přímý vstup je ze západu přes vstupní halu (1.10) a navazující dvě symetrická foyer do sálu se zákulisím, vše se odehrává na jedné rovině.

Hmotové řešení odpovídá zvolenému principu divadla, které kombinuje tradiční jeviště s arénou, půdorys hlediště je symetrický hexagonální a k němu přidaným jevištním hranolem. *Výšky obou částí – hlediště i jeviště jsou na první pohled disproportní. Otázka zní podle čeho byly výšky navrženy?* I když divadelní technologie a prostorová akustika nebyla součástí zadání, bylo vhodné přihlídnout k obecným typologickým pravidlům, tj. včetně názoru na tvarování podhledu a stěn hlavního sálu.

Fasáda v kontaktu se sníženou úrovní terénu je výrazem jednoduchá, z pohledovém betonu. Naopak výrazně členěná vertikální fasáda nadzemní části divadla je navržena jako provětrávaná s ocelovým nosným skeletem pro uchycení panelů s měděným a rezavým povrchem, které se navzájem střídají. Obvodové stěny tvoří systém plechové kazetové konstrukce vyplněné minerální vlnou. Použité materiály s vertikálním uspořádáním připomínají architekturu let 60-tých (u nás může být příkladem OD Ještěd v Liberci, Kotva anebo DBK na Pankráci).

Konstrukce budovy je železobetonová s ocelovými prvky. Zastropení velkých rozponů hlediště a jeviště je pomocí přiznaných ocelových příhradových vazníků.

Kavárna o výměře 54 m² včetně baru, umístěná v jihovýchodním objektu nároží, na úrovni podlahy hlavního vstupu, umožňuje dvojí využití – variabilně pro divadlo anebo samostatně, díky dvěma vstupům. Druhý venkovní vstup je z terasy nad suterénní částí. Na povrchu stěn je sádrová omítka zelené barvy, podlaha keramická dlažba s dekorem zeleného mramoru. Zázemí obsluhy je v suterénu přístupné dvouramenným schodištěm

V interiéru jsou přiznané ocelové sloupy tvaru „I“, povrchová úprava sloupů není specifikována, barva podle vizualizace je šedá. Rozmístění stolků a židlí je „záměrně“ neuspořádané (nahodilé), z hlediska provozního by naopak prospěla kombinace kulatých a hranatých stolků.

PROVEDENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

V rámci bakalářského projektu bylo znovu prověřeno modulové schéma, obvod a výška stavby, které v principu potvrdily platnost původního konceptu. Změněno však bylo uspořádání hlediště ve prospěch tradičního divadla. Jevištní technologie ani prostorová akustika (osvětlení pouze obecně) nebyla součástí zadání, tj. návrh měl být pouze v rámci běžné typologie.

Dotazy a připomínky:

1/ Situace – chybí výškopis (alespoň vrstevnice), návrh a vyznačení povrchů (pěší, poježděné, zelené). Dočasná komunikace pro zařízení staveniště

2/ Doprava – dopravní obsluha a doprava v klidu. Dopravní řešení je nepřímo dané využitím stávajícího účelového vjezdu i výjezdu na pozemek z ulice Patočkovy, takže navržený přejezd přes tramvajové koleje bude možný pouze podmíněně pro hasiče. U vnitřní (areálové) dočasné komunikace pro zařízení staveniště nejsou vyznačeny poloměry ani šířka vozovky, trasa vozovky je zalamovaná (v tomto případě chybí posouzení vlečných křivek zvláště pro příjezd vozidel s návěsy). Bylo by třeba prověřit otáčení pro jevištní vůz a eventuálně rozšířit manipulační plochu pro parkování herců a zaměstnanců podle „PSP“ - chybí celková bilance dopravy v klidu.

3/ Hlediště – na jeho půdorysu není vykresleno rozmístění sedadel, v řezech chybí konstrukce a dimenze stupňů hlediště. Nosné železobetonové sloupy zasahují nejen do posledních stupňů hlediště, ale také zužují portál jeviště.

4/ Jeviště a hlediště není rozlišeno v legendě místností, označeno je jako sál a zákulisí místnost (1.05). Jevištní portál navržen není, takže chybí i rampa pro scénické osvětlení. Pro tuto nejednoznačnost chybí vysvětlující schémata provozu pro kukátko i arénu.

5/ Ve výkresu základů je vhodné doplnit čárkovaně obrys vrchní stavby (sál + přísálí), značení modulových os základů a 1.PP je nejasné.

6/ Dveře v chodbě (1.11, 1.12) znovu prověřit z hlediska otevírání ve směru úniku.

7/ Pánské WC (1.02, 1.08) prostor předsíně s umývadly obou záchodů není oddělený dveřmi.

8/ Vstupní hala je bez zádveří (původní dvojice turniketů byla vypuštěna), není nakresleno řešení šatny diváků (ve studii bylo), dvouramenné dveře by měly být mechanicky otvíravé, křídlo je širší 983 mm.

9/ Kavárna nemá vyřešeno zázemí – bar + příruční sklad (neoznačená místnost), jižní orientace vyžaduje stínění oken kavárny v letních měsících.

ZÁVĚR

Předložený bakalářský projekt se snažil vyřešit všechna omezení daná pozemkem, zejména jeho dopravní obslužnost. Snaha o nalezení formy a výrazu architektury tohoto netradičního divadla na tomto místě byla neskutčná (zvláště pak hmotové vyjádření adekvátně k místu barokních fortifikací) ale řešitelná. Původní architektonický (hmotový koncept) z předchozí studie byl v zásadě dodržen.

HODNOCENÍ

Bakalář předkládá projekt, který limitně splnil požadavky zadání. Kvalitě projektu by v průběhu práce jistě prospěly konzultace nejen se specializovanými odbornými konzultanty. Nicméně projekt je zpracován se snahou a vůlí překonat komplikované konstrukční, dispoziční a hmotové řešení. Je na dobré grafické úrovni. Práce bakaláře prokazuje základní znalosti potřebné pro další stupeň studia.

Pro výše uvedené a přes dílčí nedostatky je možno projekt doporučit k obhajobě s klasifikací – **D, uspokojivě.**

V Praze dne 5.3.2024

Ing. arch. Jan Sedlák
Ing. arch. Ivan Hnízdil